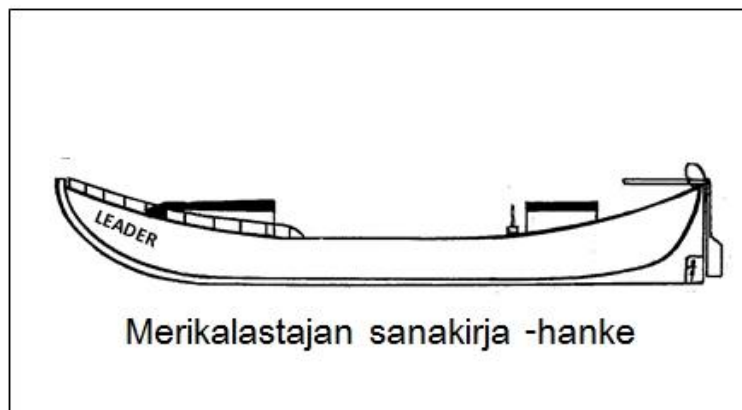

Selkämeren kansallispuiston ystävät ry ja Merikarvia-seura ry

LEADER-hanke ”Merikalastajan sanakirja”

Kalastajien haastattelu

Haasteltava: Vilho Välimaa (s. 1931- k. 2016)

Haastattelija: Juhani Mellanoura

Haastatteluajankohdat: 23.12.2015; 28.2.2015 ja 4.4.2016

Tekstin purki ja litteroi ääninauhalta Juhani Mellanoura. Murreversio.

Aineistona MP3 digiäänite yhteensä noin 2 tuntia. Äänite on tallenteena Merikarvia-seuran arkistossa.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Vilho Välimaa syntyi 18-lapsiseen kalastajaperheeseen, joka asui saarella, noin kolmen kilometrin päässä Krookasta. Pienestä pitäen suuri lapsikatra opetettiin käyttämään kalojen ohella myös lintuja leivän jatkeena. Vilho asui Ourassa vuosia kesät ja talvet. Kalastuksen käytyä kannattamattomaksi Vilho hakeutui vuonna 1976 jäänmurtajalle töihin. Työn lomassa hän ehti 1980-luvun alussa avustaa RKTL:n hyljetutkijoita ampumalla Perämerellä kymmenkunta norppaa.

Ouran asukki

Mä olen ollu **Ourassa** tommotteesta kymmenen ikästä. Ja mä niinko asuinki siellä, tavallaan niinko kahadeksan vuotta, siinä välis maiski joukkoo ja, kalasteltii siinä sitte lohta ja siikaa ja silakkaa ja mitä millonki. Kahdeksana vuonna olin niinko ympäri vuoden. Kylä mar muitaki kortteereita olis ollu. Se oli niinko jollain lailla vapaus sillon, ko sielä oli. Ei siinä mitää sen kummempaa.

Asuin paljo **Nuuskrunnis** ja olin aika palijo kans **Lööpperis**, aika palijo kans sitte **Siireenin kämpällä**. Ni siinä saunas aika palijo asuttii, siinä savusaunas. Mutta kävi onnellisesti, niin että Kalliosalmen Uuno laitto *plukin happanemaa* ja keitti sitä, sammutti tulen huonosti ja se palo sitte vielä sauna päälle. Ei siihen ol sen jälkeken rakennetukkaa mitää. Hällä kävi sitte vielä huono tuuri ko hän tuli mantereelle, oli kymmene litran pullo pontikkaa täynä ja se putos jäälle. Se meni rikki. *Pöhönän* hän sai jäälle *lioneesta* viinasta sitte. Että siinä kävi onnellisesti sillai.

Stakin fyyri

Se oli 18 metrii muistaakseni korkee se *piira*, taikka niitä oli kaks rinnakkain. Siihen *veivattii* se lamppu. Parikymmentä kiloo paino koko vehejet, lähelle kumminki, se kesti palaa melekeen pari vuorokautta, ei se ihan heti sammunu. Ennen ko *rääkärit* ehtoolla alako tulemaan Merikallio ja Ahlqvisti syyttivät, kun olivat siinä vuosikausia vakituisia polttajia. He veivas sen aamulla alaas ko ne säästi polttoainetta. Valo näky tommone viis-kuusmailii aika hyvi. Se oli taas pienempi valo siinä **Stakin suntikopis**. Mä laitoin sen suntikopin valakeen isommaks, se oli ennen vaa pieni *piippa*. Mä tinasin kuparipelistä laatikon, että sinne mahtu valopetroolii enemmän, se kesti viikonki sitte palaa. Sitte täälä oli samanmoiset valakeet **Peipunkaris** ja **Huiskerin** sivus peippulaisille. **Marjakaris** oli sitte oma valakee pohojanrantalaisille.

Velimies Arvo Välimaa oli usein Stakin *piiran* nokas kiikaroittemas, ko oltii *hylykeenpyynnis*. Sillon oli -46 vuosi, ko hän kerran kiikaroitti sielä, ni hän näkiki, ko siinä oli yks vene ulukona. Se paatti oli ainaki 15 kilometrii rannikosta. Hän kävi kattomas sitä esti. Siinä oli kaks tynnyrii petroolii. Se oli hajonnu se paatti sinne sitte, jäät oli lykänny, miehet oli jo lähteny. Ei siitä tienny koskaa mitä oli tapahtunu. Meitä oli sillon neljä veljestä, käytii hakemas ne öljyt. Erkki, Heikki, minä ja Arvo, tuotii ne *ruuhella*, toisin paikoin joutu jättää tynnyreitä joukkoo ja palaa palan matkaa takasi, ko oli niin heikkoo jäätä. Mä en sitte koskaa Arvotakaa kysyny että luovuttiko hän ne öljyt tai antako siitä mitää tietoo eteppäi.

Fyyrivahtina

Olin kahtena tai kolmena vuonna Stakin *fyyrivahtina*. Sillon ko *lohenpyynti* syksyllä alko, mä aloin vasta sitte (viimeksi syksyllä 1952). Nämä oli sitte jo lähteny, jotka oli vakinaisia. Olin vaa syyskauden. Mä asuin sillon **Iso-Lööpperis** ja sieltä sitte soutamalla sinne **Takkii**. Ehtoisin mä oli sillain että, ko lohimiehet tuli ulkoo, ni mä pääsin sitte takasippäi, niinko *leepis*. Se oli, oliko se 15 markkaa ni venekuntaa kohoden ne makso syksyltä, niinko *fyyripolttajalle*. Ettei se ollu suuri rahakaa.

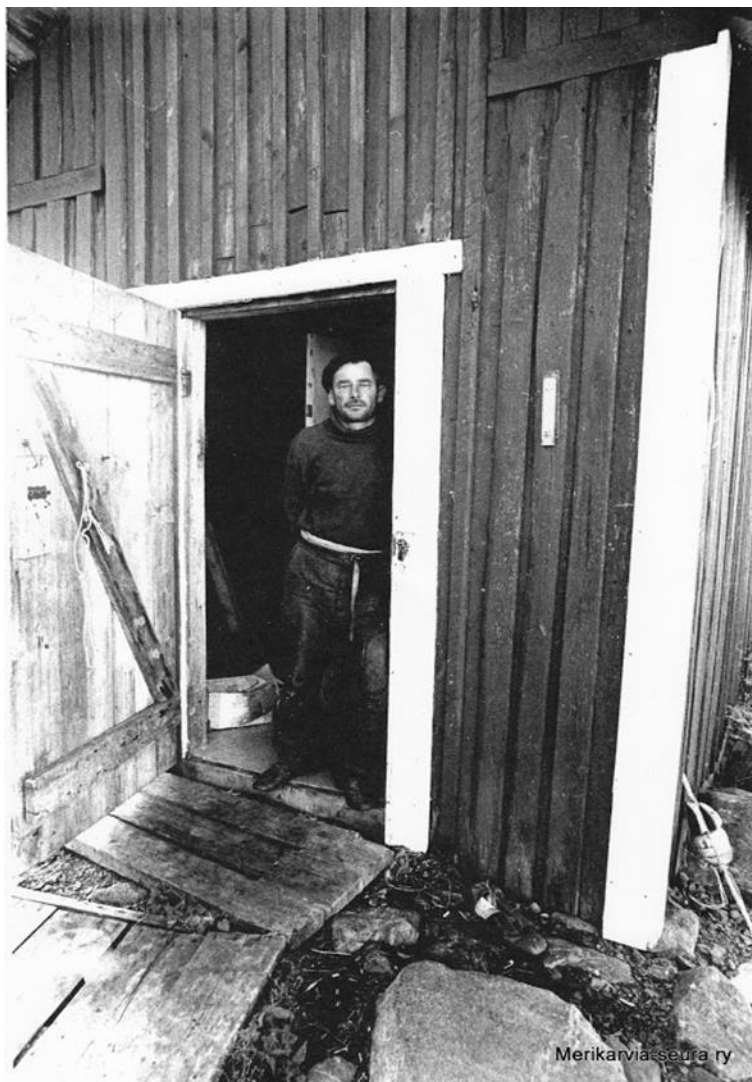
Kaasuvalot tuli vuasia jälkeepäin. **Landgrunnis** oli yks ja sitte **Tikas** oli toinen valakee sitte. Kyllä mä niitäki hoitelin, mä sytytin ja sammutin. Ja täyty vaihtaa pulloo, ja ko ne loppu ne kaasut pulloista. Mä huolehdin niistä ennenko Juhanssoni (Toivo Johansson) tuli hoitaa sitä hommaa.

Vuodenajat

Kaikkein kaunein aika on kevät. Sanotaan kaikki nämä luonnon eläimet ja linnut ko ne tulee, ko ne rupee kattoo kumppanii ittelles ja muuta ni se kaikista kaunein aika on seurata niitten elämää siellä ja kaikki nua muuttolinnut, kunnei niitä millää lailla sitte häiritte. Ei sitä muuten pysty näkemääkkää ennenko sielä viikkokausia on niitten kans samas *kompukses*. Niiko *haahkaki*, ko se tulee.

Kerran mulla oli verkkoja ja *simppuja möljällä*. Ko ne alako tekemää kosimispuuha, niin *hahka* kanto sitä simppuu *naarakselle*, ja taas vei kauemmaks. Se oli semmosta touhuu hällä ja *nokikanaki*, ko se sinne ilmesty joukkoo, se oli liian hurja lintu. Se tappaa toises, se pitää toisen pään veden alla niin kauan että se toinen hukkuu. Ko oli kirkkaampi aika, kesä, ni kyllä sinne Ouraa tuli semmonen trafiikki. Sillon oli sitte turisteja, mutta kyllä silti ne kalat melekeen itte sai viedä mantereelle. Sevio ja Laaksosen Selmi osti, sinne ne melekeen meni sitte.

Usein talavisin mulla oli *Ouran keris pesä* ulokona. Sitä saa saanoo että ko sen pari kertaa viikos koki, ni siitä sai jonkunmoista kalaa, useimmiten siikaa tuli ja joku taimen ja. Jääkelin aikana *jalakasin* kuljin vallan, joku reppu seläas tai *keleka* peräs. Sitte oli loppuvuosina oli jo sukset, Lindholmin Jaako osti mulle, taikka kyllä mulla rahaaki oli. Ne semmotteet leveet sukset että pääsi hankikannollaki paremmin, mutta enimmäkseen *käyden*. En ol sattunu koskaa putoomaa sillai jäihin. Mä oon ollu sillai varovainen. Mutta vaikka olis varovainen ni yhden askeleen pääs putoo. On sattunu käymää hyvä tuuri. Yks ainoo vuosi oli semmone, ettei Ourasta päässy niinko jäisin, että joutu käyttää venettä, ko mantereella kävi. Että se oli koko **Viitameri** jääsohojoo, ja mitä kullostiki, ettei päässy *jalakasi*.

Vilho Välimaa Nuusgrunnin kämpän oven suussa 1970-luvun alussa. Kuva: Merikarvia-seura - Arto Varjonen.

Lohenkalastajat

Nuusgrunnis oli 1950-luvulla neljä venekuntaa ja niis kolme miestä venekuntaa kohden. Kahdes kämpäs (sauna ja päärakennus) oli porukkaa. Muuten siellä Ouras oli 14 venekuntaa lohenkalastukses **Satamasta** ja **Pohjanrannalta**. Ja ne kaikki neljätoista venettä vedettii **Tikan** vieres **Maikarii** talveks. **Lohilinnasta** kuluki neljä venekuntaa. Rantamaa, jonka kämppä oli **lohilinnasta** kaakkoo, kuluki sitte viidentenä, hän kuluki aikasemmin **Takista**.

Pariki vissii oli semmosta vuotta että koko talavi pyydettii. Mä kuljin ni sillon Paulin ja Juhalan Jussin kans. Me ostettii Lahtisen Franssilta, ketä siinä oli, ni me *ostettii pyynti meree* niiltä ko he lakkas. Ja ko meillä oli omaa pyyntii kans, pyydettii niinko kahta pyyntii, kahta *jataa*. Kaks jataa hoidettii, mutta tulot ei mahdottomia ollu, mutta sen verran, että leiväs pysy. Aika paljo oli siinä **Nuusgrunnin viikis** ni veneet tollai ni, sitte ko se rupes loppumaa (ja tulemaan jäitä), ni Maikarin mutkas. Siinä sitte. Kyllä ne enimmäkseen oli Nuusgrunnin mutkas. Vaihdeltii paikkaa tuulten mukaa.

Aina *lohet* kaupalle saatii, jonneki kohtaa aina maihin pääsi. Lohet lykättiin maihin *kelakalla* ja välii oli ruuhiki apuna jos oli heikompa jätää ja kyllä rääkipaatti tommosta lähelle kolomen tuuman jätää meni ja se pitiki sitte jo kävellä.

Koko ajaan mitä mä Ouras asuin sillon ni lohta pyydettii, sen jäläkeen ne vissii vielä parina vuonna pyysi. Sen jäläkeen se loppu täälä, se meni tavallaan niinko kannattamattomaks sitte jo. Ja sitte loppuvuosina nua tanskalaiset oli sitte riesana ko ne pintapyynnin kanssa rääkäs jatoin. Ko ne omias otti pois, ne sekotti. Ei siittä *lohipyynnöstä* tullu sitte enää mitää. Oli sitte pakko luopuu koko hommasta.

Siimapyynnissä

Siimajadan maapääs oli *reimari*. Siihen ko Ourasta kompassin kurssilla ajettii, joskus siihen tuli sortuma, ko virta kävi pohojosesta taikka etelästä kauheesti. Useimmiten se meni aika liki. Koitettii osata niin, että oltii heti sillai, heti ko alako valakenee, ni pysty tekee sitä tyätä sielä. Ja jos se oli *kavos* tai idäs tuuli, että puolijadan kohodalla aikaa alako tulee päivä. Lähädettii sillai että päiväaika päästii kämpille.

Lohikoukut oli kolmekymmentä viis *mailii* rannikolta. Sitte ko lähädettii takasippäin tuleema, ni oli sitte isompi tai pienempi lohi ni se laitettii *kraaviks* sitte. Sen verran aikaa se oli sualas ko kaffee kypsy ja sitte sitä syätii. Ja sitä melekeen joka reisu tehtii sillai. Oli kyllä semmosia reisuja ettei kaffeeta voinu niinko keittää ko oli myrskyy, ni täyty vaa tyytyy siihen oloo.

Ulkomatalikoita

Ourasta tommone kaksykymmentäviismaillii ni sielä on semmone **Kromoosi** niminen matala, aikoinaan vanhat miehet puhu Kromoosista, mikä menee Pohjanlahden yli. Mä sen aikoinaan kuulin Oskari Mäeltä, sen Kromoosi-nimen. Se on matalempaa siinä Kromoosin kohodalla kaksykymmentä metrii matalempaa ko siinä ympärillä.

Ja sitte maihin päin on **Leveematala** eli **Ulkomatala**, samaa se tarkoittaa. Eri henkiöt on antanu vaa eri nimiä. Leveematala on suuri, siinä on monta eri kivikköö ja matalaa, se on suuri, on kaksykymmentä metrii matalempaa mitä muualta. Ulkomatalan matalin kohta on 7-8 metrii vettä.

Isoja lohia

Vuasi -52 oli kaikista paras lohen pyynnin, ei sillon ollu ko parin sadan koukun paikka (venekuntaa kohti). Sillon melekeen sai reisu ko reisu aina lähelle pari sata kiloo lohta, mutta aina mitä enemmän *pyyntö* lisääntyy (vuosien mittaa), ni tulo heikkeni. Kaksykytäkaks kiloo oli suurin lohi. Ja kerran oli siima pohojaa menny, *palamattii* niitä pohojasta ylöös. Oli jo *kylykiruodot* näkyvis, ja mitattii ja laskettii, arvoitii että se olis ollu hirmu lohi, mitasta päätellen. Muistan kotona ko **Tervakallion silakkarysästä** tuli kaksykymmentä seittämänkiloa painava lohi. Ei niitä paljo isompaa sitte varmaa ol saatukkaa.

Pääkokkina

Ei mulla ruuanpuutetta Ourassa ollu, kyllä sielä jonkumoista ruokaa sai, ko mulla oli tavallisesti haulikko ja kivääri. Niillä sai mitä millonki. Mä jouduin aika paljo *linnustaa* ja sitte keitin niistä. Pääosasti lihakeitto ja *lintusoppaa* syätii. Suuri osa porukasta oli semmosia, ettei yhteisruokaan olis laittanu mitää, mutta yhtenä vuanna ko sielä Ouras oli *jäneksiä* valtavasti ni Lindholmin Jaakon kans me 18 jänestä ammuttii. Saatii useimpi paisti. Jaako oli hyvä koira, ko *tyrnipuskis kopisteli* ja muuta. Saatii me vissii viis jänestä yhtenä reissuna ko oltii.

Koskelo ei ol paljo *traaninen*, haahkaki on paljo enemmän traaninen. Enimmäkseen mä tein *patapaistiks*, tollai noi, pippurii, voita ja mitä oli. Enimmäkseen sillain. Uunii sitte, rasvassa voima sitte justiin onkin. *Lokis* on hyvä liha, vaalee, vähärasvanen. Kotona isä sano, että ampukaa, että saa paistii siitä. Siinä on valakonen liha niinko kanas. Paljo huonompia ni nuita metsästyslintuja niinko merilintuja syädää ko lokkeja. Ni mä muistan kotona, tämä poika joka kuoli talvisodas, Veikko-niminen, ni teki patapaistii *tilhistä*. Siinä on hyvä liha. Tilihis.

Tyrnii ja *vareksenmarjaa* kerättii, tyrnii meillä käytettii ko isä sano ettei se ol myrkylline ko teerikää ei kuol vaikka sitä syä. Aika vähä sillon, ei sillain ko jäläkeenpäin ennenko se tuli kaupalliseks touhuks. Siitä keitetii soppaa, mitä äiti laitto marjoista muutenkin. Talavisin isä toi niitä oksia ja siitä sitte otettiin marjoja, niinko pakkasella.

Ouran joulut

Joulupäivänäki oltii kalanpyynnissä, päivää ei erottanut muista. Tuulekki sen monta kertaa *kontras*. Monta kertaa *kytättii* useimpi päivä. Ei kaikilla myrskyillä voinu lähtee. Useinki niis oli *puolpilaantuneita* sitte. Sillon naapurilleki annettii, Mäen Helmille, niillä oli sukulaisia, ykski oli pappi. He anto papilleki, ne oli niille suurtaki herkkuu, sai pappiki *lohikraavii* sitte. Vaikka ne oli *pualhappamia*, ni täydestä meni.

Ykski joulu Heikki (Välimaa) kuluki ja Lindholmin Jaako ja kuka siinä kolmas sitte oli. Ne lähti mantereeseen niinko joulun viettoon, mä jäin sinne, mä aattelin, että vähä pesen pyykkii. Ei ollu mitää puluvereita, eikä mitää, ni tavallista kalakkii vetee vaa siihen, sekotettii. Kyllä silläki se pyykkii puhtaaks tuli. Yks joulu mä oli Sainen Tarmon kans joulun sillon siellä, ei oikeastaan ollu muutako leipää ja yhyden *hahkan* mä ammuin, ni me söimme sitä.

Hengenlähtö lähellä

Hengenvaarallisia tilanteita oli monia. Se oli loppujen lopuks aika vakava juttu, ko yli kaks vuorokautta mä olin siinä reisuus. Vartoilin **Ulko-Norjan** takana *jääsutus*, jos se jäätys niin paljo, että pääsis siitä jäisin menemää, mutta sitte se kumminki merenkäynti alako hajottaa ja virta viemää jäitä. Loppujen lopuks pääsin siitä. Kyllä se siinä rupes olee siinä elämän ja kuoleman vaihtelus. Ei ollu mukana muuta koko jäätyneitä siikoja. Oli leivänpala, pari, ni ne oli tullu jo syötty. Se käänty luode-pohjosee tuuli, semmosta *hyydesuttuu* alako tulee, jäänpalasia mukana. Sitte ko se alako tulee

Ouraa päin, se *toppas* sitte, ei siitä menty läpitte, taisi olla jo helmikuuta. Hyvin semmone viloponen reisu se oli.

Vilho Välimaa ylläpiti siian ajostamista eli kalojen verkkoon pelottamisperinteitä. Vene on pääosin hänen lasikuidusta valmistamansa, kuten veneen laidalle verkkolaatikkaa varten tehty kaukalo. Kuvanottohetkellä on käynnissä pikkuverkkojen lasku ajostamista varten. Hänen oikean olkapäänsä takana häämöttää Nuuskrunni, jossa aikoinaan oli hänen kalastustukikohtansa. Poltetun kalastuskämpän tilalla on nykyisin kesäasunto. Valokuva kesältä 2012. Kuva: Juhani Mellanoura.

Kerran lohipyynnös ni Onni Östermanni ko oli ruoris ni, emmä tiä millain hän horjahti, ni hän putos alaas (mereen) siin. Tuolla sanotaa kolmekymmentä mailii rannikolta, hänellä oli, puhuttii semmosesta juurijuomalakista (nimenomaan Onnin sydvestille annettu lempinimi), ko hälle oli tehty niinko sydevesti päähän, ja se oli leuan alla lujasti kiinni. Se pelasti hänen, toiset näki hänet sitte ja käänsi paatin ympäri. Ei ne takasin palannu siitä sen kummemmin, yhydeltä vähä kuivempia vaatteita (Onnin) päälle ja jatkettii hommaa ja samalla reisulla oli lohikoukus vielä *hylyjes*. Sitte ko mentii Nuusgrunnii, ni heillä oli kaks hylyjettä. Toinen oli siinä ruuman puolella ja toinen oli Onni, *kajuutis pualmärkänä*. Oliko se marraskuun kymmenes päivä vai joulukuun kymmenes ko se tapahtunu sillo. Mutta vuosilukuu mä en muista.

Ja sitte kerran oli Martti, Lindholmin Jaako ja Heikki Välimaa, heidän meinas käydä huonosti ko ne meni *heittämää* (lohikoukkuja) ni tuli semmone kymmenen *bofoortin* tuuli, he joutu purkaa

kivilastin, ei menny enempää kahta minuuttii, ne oli kaikki purettu pois. Se oli pakkotilanne, sittekki oli *jämpti*, että he oli päässy maihin.

Yhtenä keväänä, ni mä olin sillon TVH:lla hommis, ni Tarmo kirjotti mulle, että mennää laskee *pintasiimaa*. Mä innostuin. Sainen Joukon ja Tarmon kans lähädettii rääkii, *pintarääkii*. Joukolla oli *umpitäkätty* paatti, *heitettii pyynti meree*. Puolenyön aikaa alako tuulee niin lujaa, että meillä oli täys tyä pysyy pinnalla. Pyynti on vielä sielä (meressä). *Pullopstii* laitettii ko siinä kamppailtii, kirjoitettii joku pullo. Tarmo kirjotti. Sinne meni, ei saatu pyyntii, ei kalaa, kaikki meni sinne. Meillä oli sillon siima tommone kaks metrii syvällä. Siinä oli *leikarimallinen, selkäsiimasta*. Joka kymmenen metrin pää oli sitte koukku aina, meillä oli toista tuhatta koukkuu, kaikki meni kerralla, se oli aika pitkä jata, korkista oli tehty kannattimet.

Hyvä tuuri siinä kävi, ettei lohen siimapyyynnissä enempää menny (kalastajia hukkunut), muuta ko nämä Venhon Heikki ja sitte Heikin poika ja Marjamäen Jussi. Mutta se pelasti ko oli niin heikot koneet, jos olis ollu vahvemmat koneet ni ne olis *ajettu pohjaa*. Mutta ko oli kova myrsky, ni ei saanu kunnolla käännetty *vastatuulee*, ku ei ollu voimaa.

Saukko ja piisami

Mulla oli yks *saukko* niinko *aljuna*, monta vuottaki, loppuvuosina se oli että ko se näki mun se tuli jäälle *karkailee*, tuas vieres karkas. Ei sillain, että sitä olis saanu ihan pidellä. Ni yhtenä kevättalvena Veikko (Veneranta) tuli sinne, ja hällä oli koira, Rollu-niminen koira. Ko saukko tuli hengittää jään päälle ni koira tappo sen siihen. Se meni mun *aljuni* sillai. Mä nyljin sen, mä sain lihat, ei se sillai mistii menny. Saukon liha on niinko *tukkakoskelon* lihaa, ei se sen kummempaa ol.

Kalastuksen käyminen yhä heikommin kannattavaksi Vilhon hakeutui vuonna 1976 jäänmurtaja Sisulle töihin. Siellä hän avusti RKTL:n hyljetutkijoita ampumalla kymmenkunta norppaa. Vilhon varustuksiin kuului lasikuidusta tehty skriistanko eli hyljesuksi. Kuva: Merikarvia-seuran arkisto.

Piisamia oli ennen niin valtavasti että. En tie tuliko sille joku sairaus taikka joku. Se tuhoutu ihan täysin, se meni koko rannikolta ja koko Suames, niitä oli Ouraski, niitä oli monia satoja, mutta se meni sukupuutto. Mä en ol piisamii koskaa syäny, mutta *oravaa* olen syäny, siinä on pihkan maku siinä oravan lihas.

Vesilintukannoista

Sanotaa niinko *telekkäki*, ko mä olin alle kaksikymppinen, **Keri-Kaassan lahades** ni niitä oli tuhansia sillon. Kyllä niitä nyt näkee harvoin poikamiesparvia. Vika on siinä, että niitä ammutaa liikaa. Suuri osa ampuu sorsasta vaikka olis *vares*. Kyllä niis olis paljo korjaamisen varaa. Pimees ei sais ampuu olleenkaa. Ja *isovärty* (*pilkkasiipi*), se on melekeen menny sukupuutto, sillä on kyllä 8-9 munaa. *Harmaalokki* ja *merilokki* syä ne penikat silti, ne syä niitä useamman päiväs.

Nuusgrunnin kämppä

Nuusgrunnin kämppä oli siinä alakuperänen, kahta kolomee osaa rakennettu, mä laskiskelin, että se oli sata vuotta ollu siinä. Muistaakseni Viertonen (rakensi kämpän) tästä **Krookasta** ja mahtoiko ne hirret olla **Pohojanrannalta**, Santamäen kämppä. Osa hirsii sieltä kumminki tuatii. Viertonen kalasteli sieltä vuosikymmeniä, mutta sitte se sairastu. Kyllä mar **Lööpperi** on ollu vanhempi ko se, ko Herra Hermanni siihen rakensi aikoinaan. Se mua sitte kaikkein eniten *kismittää*, että mä en tienny että se (Nuusgrunnin kämppä) hävitetää polttamalla (1990-luvun lopulla) ja mulla oli siellä puoltoistasataa valokuvaa jäläkipoloville, että olis saanu kattella.

Nuusgrunnin kämppä, saunarakennus ja rantahuone 1980-luvun lopulla, jolloin Hannu Välimaa piti paikkaa tukikohtanaan. Kuva: Pekka Salmi.

Yksi Lööpperin kalakämpän tarinoista

Kuulin seuraavan tarinan Frans Saloselta eli Alman Fransilta. Muita silloin ko tämä tapahtu Ouras Lööpperin kämpällä oli Eemeli Salonen (Rehu-Emppu) ja hänen vaimonsa Hilma Salonen (Fressa).

Äkkiarvaamatta Lööpperiin tulivat nimismies Kalakas ja sitte **Merikarvian** rovasti ja sitte apteekin flikkoja. Ja tuvaas sielä orsilla oli leipää, Fressa oli leiponu leipää sielä, ni pappi oli sanonu:

—Herra on siunannu teille leipää.

—Älä saatana puhu mitää leivästä, että mä oon tuanu jauhot ja Fressa on leiponu, että siinä on kaikki, sano Eemeli.

Ja sitte miehet alako pesee siinä rannas *siian porsasta* ja siinä meni hetken aikaa. Ja sitte se pistettii *hahtuvakoppaa*, ko se oli pieni sika. Ja sitte he *kanto verkkoja paattii*, ko lähti rääkii menemää. Ni Alman Franssi vei edellä verkkoja paattii ja sitte Eemeli ja Fressa oli siinä mukana kans. *Skrampilanka* sekos *meljän* jonnekki kulumaa kiini ja Eemeli *proiskahti* meree siinä samas, ja Eemeli huutaa sieltä, että:

— Tul rakas Hilama (Fressa) auttaa mua, ettei isä huku tähä.

Eemeli oli meres *laudukset* ympärillä, niinko *prakkuparvi* olis ollu ympärillä, ko laudukset oli siinä ylyhäällä.

Siinä *täydyttii* suojella sitte ko heillä oli *merihuanees* semmone, sanotaa että heillä oli parintuhannen litran *tiinu* täynä *plukkii*. Ettei nimismies Kalakas men kattoo, ni sitä täyty suojella, kaikki konstit täyty tehedä sitte jokalailla, että ne lähtis pois sieltä. Ja ne lähti. Ja sitte jäläkeen he alko valmistaa siitä sitte, ni sitte (Vihtori) Sireeni tuli sinne samaa *talakoosee*. He alako sitte siittä valmistaa *kotilääkettä*.